

*Hiç Kimseyi
İlgilendirmeyen
Kişisel Bir
Felaket*

**Süreyya
Evren**

DK

Süreyyya Evren, 19 Mayıs 1972 İstanbul doğumlu. 1991'den beri yayımlanan çalışmaları edebiyat, çağdaş sanat ve radikal siyaset üzerinde yoğunlaştı. *Kaçınılmaz, Karaşın, Siyahî, Anarchist Developments in Cultural Studies, Sıcak Nal, Duvar* ve *Natama* dergilerini çıkartan ekipler içinde yer aldı.

Romanlar: *Postmodern Bir Kız Sevdim* (1993) *Yaşayıp Ölmek, Aşk ve Avarelik Üzerine Kısa Bir Roman* (1994), *Ur Lokantası* (1999), *Kanlar Ülkesinde Karnaval* (2001), *Viyana Nokta* (2007).

Kısa öyküler: *Zaman Zeman Öyküleri* (1995), *Hepimiz Gogol'un Palto'sundan Çıktık* (2001), *Buruşuk Arzular* (2004).

Denemeler: *Bağbozumları* (Rahmi G. Ögdül ile birlikte, 2002), *Aranan Kitap* (2007), *101 Yapıt, Türkiye Güncel Sanatı'nın Kırk Yılı* (Halil Altındere ile birlikte, 2011).

Derlemeler: *Genç Şairler ve Yazarlar Kitabı* (1995), *Başka Bir Dünya Mümkün* (Rahmi G. Ögdül ile birlikte, 2002), *Kullanma Kılavuzu, Türkiye'de Güncel Sanat 1986-2006* (Halil Altındere ile birlikte, 2007), *Post-Anarchism: A Reader* (Duane Rousselle ile birlikte, 2011).

Şiir: *23 Nisan Ağdı* (2010), *Ebu Garib Neşesi* (2011).

Hiç Kimseyi İlgilendirmeyen
Kişisel Bir Felaket

HIÇ KİMSEYİ İLGİLENDİRMEYEN KİŞİSEL BİR FELAKET

Yazan: Süreyya Evren

Yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Nisan 2013 / ISBN 978-60-09-1399-6

Sertifika no: 11940

Kapak tasarımı: Geray Gençer

Baskı: Ayhan Matbaa Basım Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.

Mahmutbey Mah. Deve Kaldırım Cad. Gelincik Sok.

No: 6 Kat: 3-4 / Bağcılar - İSTANBUL

Tel. (212) 445 32 38

Sertifika no: 22728

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 1 Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Hiç Kimseyi İlgilendirmeyen Kişisel Bir Felaket

Süreyya Evren

Belki 40 yıldır çok özlediğim anneanneme ve
belki daha da uzun zamandır özlediğim
Süreyya dedeme

Hep zayıf oldum. Çok zayıf. İncecik. Karaktersiz. Silik. Gölgede. Tedirgin. Takipte. Bilemez. Sessizce sınırlı. Hep arkadan geldim. İkinci. Gümüş madalya. Aynı bugünkü gibi.

Gece. Sanırım bir sergi açılışına gidiyoruz. Eh öyleyse gece olamaz, akşamdır. Ama hava karanlık. Üçümüzüz. Ben, Vehbi ve sevgilisi. Sevgilisinin adı, bu kez neydi, evet bu kez, Meryem. Misafir sanatçı programlarından biriyle İstanbul'a gelmiş Türk asıllı Hollandalı bir sanatçı. Vehbi ile çoktan sarmaş dolaşlar, çoktan çok âşıklar, çoktan sıktılar aslında.

Ama ben fiilen de zayıftım, zayıf oldum. Vehbi gibi kilo alıp vermedim. Her zaman orada bir göbekte dolaşmadım. O yüzden önde yürüyorum. Hızlı hızlı. Ve durup geriye bakıyorum. Beni geçmelerine izin veriyorum.

Kendi sevgilimi hatırlıyorum. Masadan kalkar ve arkaya bakış yoktur. Hayır, bu benim terk edilip durduğum anlamına gelmiyor, zayıfım dediysem. Kaşdım onu, zorla gitmeye zorladım, uğraşa uğraşa hasta ettim. Göbeğin var dedim göbeğini elledim, herkesin ortasında. Sinir sinir. Seni en son becerdiğimde dedim. Kıl kıl. Kışkırttım. Beni nasıl aldatmaya çalıştığını anlatmaya başladı. Hırslandırmıştım. Pis pis sırttım. Sonunda gitti. Bira yarım. Bacak havada. Yan masadan bakan yok. Omuzlar düşük. Ama neden böyle yapıyorum, orası bir muamma.

Orası artık bir birahane değil. Orası derken mekânı kaste-

diyorum. Simit Sarayı olmuş. İstanbul'un Simit Sarayı zincirleri de emperyal olmuş, susamlı Burger Kinglerimiz olmuşlar. Adım başı her yerde var olduklarına dair bir his yerleştirmişler bile. Gerçek ya da değil. Kar yağmış. Batırdığın ayağın zor çıkabiliyor dikkat etmezsen. İşte bu gerçek. Karların arasında bata çıka ilerliyoruz. Vehbi ile Meryem beni yavaşça geçtikten sonra neşeye gelip birbirlerine kartopu atmaya başlıyorlar. Arabaların arkasına siper ala ala. Ne banallik!

Annem, anneannem ve ablama büyüdü ben. Hepsi çok dağınıktı diyebilirim ama sanki başka bir sözcük gerekiyor. Bir masada bir elmayı rahatlıkla çürümeye terk edebilirlerdi örneğin. Elma kurur, büzüşür, saçları beyazlayana kadar oflayıp puflardı masamızda. Beyaz beyaz köpüklendiğinde ben dayanamayıp çöpe atardım. Buzdolabının yarısı terk edilmiş yemekler, açık bırakılarak daha bir gün içinde renk atması garantilenmiş envai çeşit peynir, mantarlandığını kimse fark etmediği, benim bile bir süre memleketten gelen tereyağı zannedip gözden kaçırdığım küflenmiş yoğurt kâsesi ve benzeri atıklarla kaplı olurdu. O yüzden biz hiç fakirleştiğimizi anlamadık, buzdolabımız hep tıka basa doluydu! Bir karpuz kesilince o karpuzdan günlerce kurtulamazdık. Çekirdeklerindense haftalarca! Bazen deney olsun diye salonun ağzında, İstiklal Caddesi'nin girişinde bile yapmaya utanacağım şekilde, bir sakız açıp kâğıdını yere atardım. Annem, anneannem ve ablam günlerce o kâğıdın üzerinden hem de fark etmeden geçip giderler, gülüşürler, bağışırlar, ağlaşırlar, birbirlerine küserler, barışırlar, yemek yer, uyurlardı. Ama asla kimse sakız kâğıdını yerden kaldırmazdı. Hani büyük temizlik gününden bir gün önce attıysam, ancak o zaman hemencecik kaldırılırdı sakız kâğıdı yerden. Çünkü temizlik günlerinde istisnasız her şey ve her yer temizlenir. Bir defalığına! Sürekli çamaşır yıkanırdı ama çamaşır bir türlü katlanmazdı. Devasa, sözde "temiz" çamaşır yığınları, haftalardır süpürül-

memiş, saç ve toz yumaklarının yere düşen her şeye yapışabil-
diği salonlarda katlanmayı beklerlerdi. Bu arada evin en asi
çamaşırları olan çoraplar, bu yığınların arasından kopmanın
bir şekilde yolunu bulur, hayata karışırlardı. Koltuk altları-
na sızar, terliklere karışır, oradan oraya sürüklenirlerdi. Evin
farklı yerlerinde her zaman bağımsızlığına düşkün bir çorap
tekine rastlayabilirdiniz. Ablamın genç kız yatağı buna en gü-
zel örnekti. Bu yatakta illa ki yastık bulunmazdı sözgelimi.
Düştüyse yataktan, alıp tekrar yatağa koymazdı çünkü. Yas-
tık yerde kalabilirdi. Ama garanti, kendi başına buyruk bir çorap
teki olurdu. En az bir, demek lazım. O yüzden çoraplar bana
hep özgürlük, bağımsızlık, maceracılık çağrıştırır. Sev-
gililerime bunu bir türlü anlatamadım, bugüne dek maalesef.

Birden Meryem dönüp bir kartopu da bana atıyor. Bu kez
Vehbi hızlanıyor göbeğine aldırmadan ve ilerliyor tek başına.
Çorap gibi adam Vehbi. Başına buyruk. Bastı gitti. Meryem
ile kar cilveleşmesine daha fazla ihtiyacı yok. Böyle bir cilve-
leşme için, içi içini yiyen bana bıraktı Meryem'i. Meryem'e de
yazık, ödev bilinciyle mi nedir, yüzünde aynı gülümsemeyle
bu kez bana kartopu atıyor. Bu sahteliğe sinirlenip, sert bir
kartopu fırlatmak üzere eğilip sınıksı bir tane hazırlıyorum.
Ama dönüp de Meryem'i yalandan kaçarken görünce içim
eriyiveriyor. Hatta bir an benimle gerçekten cilveleştiğinden
bile kuşkulanabiliyorum.

Vehbi sokağın köşesinden dönmüş bile. Onu göremiyoruz.
Çorap-adam'ın yokluğunda Meryem tam köşede duraklayıp ar-
kasına dönüyor, neşeyle, sevgiyle, bana sevgiyle gibi geliyor ya-
pacak bir şey yok, bana bakıp bir kartopu fırlatıyor. Son atı-
ışı. Ve atar atmaz düşüyor. Ayağı kayıp. Vehbi bu kadar da yap-
maz herhalde. O daha yakın. Hem onun sevgilisi. Dönüp he-
men ayağa kaldırır aşkını diyorum. Ama Vehbi kaldırmıyor.
Sokağın köşesine varıyorum. Meryem'in yanına. Meryem düş-
tüğü yerde oturma pozisyonuna geçti ama kalkmıyor tek başı-

na ayağa. Köşeye geldiğimde Vehbi'yi görüyorum. Bizimle veya Meryem'le ilgilenir bir hali yok. Henüz dükkânı kapatmamış bir sahafın vitrinine bakıyor. Sonra dönüp benimle göz göze geliyor. Gülümsüyor. Dostça. Ben içerdeyim gibisinden eliyle bir işaret yapıyor. Ve sahafa giriyor. Sen de kıza gir gibi anlıyor bir yanım bunu. Sinirleniyorum böyle anladığım için. Başlamışım Meryem'ine diyerek Vehbi'nin arkasından sahafa girmek istiyorum. Bir adım da atıyorum hani o yöne doğru. Ama işte tam o sırada bu kez Meryem ile göz göze geliyorum. Ben hep birileriyle göz göze geliyorum demek geçiyor içimden. Kilitleniyorum böylece. Ve Meryem'in kolunu hafifçe kaldırması yetiyor benim seferber olup heyecanla onu tutup ayağa kaldırmam için, kilitin açılması için. Kuklalık var karakterimde. Teşekkür ediyor, gülümsüyor bana. Beraber sahafa doğru ilerliyoruz. O kısa yolda, bir daha düşmemek amacıyla, benim koluma giriyor. Kol kola içeri giriyoruz. Vehbi ilginç bir kitap keşfetmiş biri edasıyla elindeki kitabı karıştırıyor. Biz içeri girince dönüp bize bakıyor. Kitabı hafifçe yukarı kaldırma jesti yapması önemli bir şey bulduğunu anlamamıza yetiyor. Meryem hemen kolumdan çıkıyor. Zaten artık gerek de kalmadı. Karlı buzlu bir yerde değil iç mekândayız. Ve Vehbi'ye doğru salınıyor.

Böyle durumlarda hep yaptığım gibi, şiir kitapları rafına doğru yöneliyorum.

Vehbi bana sesleniyor sanırım. “Biliyor musun Sinan” diyor, “yazı tura atmayı manasız yapan şey şu, neyin yazıyı neyin turayı temsil edeceğine gene sen karar veriyorsun. Neyin yazıyı temsil edeceğine de yazı tura atarak karar vermek imkânsız!” Ve bunu dedikten sonra kocaman bir kahkaha atıyor. Dıyaframdan. Dükkân ve tüm ekonomi, tarih, politika ve şiir kitapları ve tüm diğer kitaplar ve yığınlar ve boşluklar Vehbi'nin kahkahasıyla dalgalanıyor.

İşin kötüsü, ben hep önemli kararlarımı yazı tura atarak alırım ve bugüne kadar hiç sakıncasını görmedim.

Burnum akıyor. Bütün sözlerime sızdı bu durum. Mız-mız bir akıntı gibi konuşabiliyorum sadece. Her kelime böyle. Sanki ben hayatta hiç sümkürememişim. Hiç sokağa çıkmamışım, sokakta hiç göze batmamışım. Hep aynı tanıdık ritimle burnumdan sızıp gitmiş bir şeyler.

Açık hava. Gürültülü bir pub. Kalın gözlüklü bir kıza hayran kalıyorum. Bizim masada. Masa kalabalık. Vehbi eğilip, “çok iri, hiç bakma” diyor. Ben bakıyorum. Gözlükleri de kalın. Gotik. Söylemiş miydim? Yazı tura atacak aralık yok. Kıç kıça oturuyoruz. Vehbi çantama vuruyor, yerdeki, bir şeyler söylüyor. Ne? Ne diyorsun? Birbirimizi duymakta zorlanınca bizim evin oradaki alt geçidi anımsıyorum.

Söz konusu alt geçitten, vızır vızır arabaların geçtiği, ama yaya yürüyüş yolunun da olduğu, gürültülü, insanın kendini duyamadığı o yerden, ne zaman geçsem, hep yalnız oluyorum, bağıryorum: “Seni duyamıyorum!!!” Kendimce öyle bir oyun geliştirdim. Yanımda kimse olmuyor. Sadece farlar ve arabalar. Ve “seni duyamıyorum” sözü öyle güzel yankı yapıyor ki... Duyuyorum yankısını tüm gürültülere rağmen.

Vehbi tekrar ediyor sözünü. “Paraya dikkat et” diyormuş. Sağlam bir telif aldım bugün. Nakit ama. Gece üzerimde benim için önemli bu nakitle pub’a falan gelmiş olmam tam bir gerilim sebebi. Dans etmeyeceğimi, bu sebeple en azından, biliyorum. Korkuyorum. Her şeyden. Birisinin beni çarpma-

sından, birine çarpmaktan, heyecanlı bir şeylerin olması fikrinden, olmaması fikrinden. “Tamamdır, gözüm üzerinde sorun yok” diyorum. Vehbi benim param için benim adıma endişeleniyor.

“Ne yazı tura atıp duruyorsun gene?” diyor.

“Sigaraya başlayıp başlamayacağıma karar vermeye çalışıyorum.”

Herkesten duman çıkıyor. Ağzlarında ateşi tutmak istiyorlar. Benim içmeme gerek yok, etrafta bu kadar duman olunca gözlerim yaşıyor. Zaman zaman olur böyle. Ama bu kez açık havaya rağmen iyice fenalaştım. Şakır şakır akmaya başladı gözyaşları, gözlerimi ovuşturmaktan önüme bakamaz oldum. Gözlerimi açamıyorum, ovuşturup duruyorum, bir an açabildiğimde kalın gözlüklü kızın bana baktığını görüyorum. Sevineyim mi yoksa bana acıdı diye trip mi yapayım bilemeden tekrar gözlerim yaşıyor.

Yazı tura, ne çıkarsa çıksın sigaraya başlamaya karar veriyorum. Bu kadar kararlı az olmuşumdur hayatta.

Meryem bir anne gibi ilgileniyor benimle. Gözyaşlarım için selpak çıkartıyor. Gel biraz uzaklaşalım sakinleşsin gözlerin, diyor. Alıp beni sokağa çıkarıyor.

İşte orada sokakta söylüyorum. “Sigaraya başlamaya karar verdim Meryem.”

Gülüyor. “Bu halde mi?”

“Ne varmış halimde?” diyorum, hiç gülümsemeden.

“Ne halin varsa gör” desin istiyorum sanki. Ama fişikleme girişimim sonuç vermiyor.

“İçinde hiçbir anlam olmayan şeylerde anlam arıyorsunuz Bay Bishop” demekle yetiniyor, muhabbetini yaptığımız bir diziyeye gönderme yaparak.

Vehbi’nin bizi dışarı çıkartıp kalın gözlüklü kızını tavladığından kuşkulaniyorum. “Sigara içmekle sigaraya başlanmıyor ki” diye devam ediyorum kaldığım yerden.

“Felsefe yapma” desin istiyorum bu kez de. Demiyor. Hiçbir şey söylemeden dinliyor beni.

“Öyle gerçekten. Sigaranın vazgeçemeyeceğin bir ura dөнüşmesi gerekiyor gövdende tiryaki olabilmek için. Aynı örneği tekrar etmek istemen gerek. Annenle babanı sevişirken gördüğün bir sahnenin etkisinde geliştirdiğin fetişten kopmak istememek ve sırf o hazdan mahrum kalmamak için üzerinde düşünmeden her sevgilinde uygulamaya çalışmak gibi.”

“Gözün açıldı senin, hem de her anlamda, içeri girelim” diyor. Gülümsüyorum. Girelim bakalım.

Giriyoruz ve korktuğum başıma geliyor. Kalın gözlüklü kızla Vehbi masada yoklar. Meryem umursamadan oturuyor. Bir sigara yakıyor. Hiç kıskançlığı yok bu kızın.

Vehbi’yi aramaya karar veriyorum. Vehbileri! Meryem’e sinir olarak ve gıcık gıcık bakarak kalkıyorum masadan. Neden takip etmiyor sevgilisini? Barın iç kısmına doğru yürüyorum. Her yer kalabalık. Adım atmak zor. Çok yavaş ilerleniyor. Ve de vazgeçesi geliyor insanın. Tanıdığım bir yazarı görüyorum. Elinde içkisiyle kimseye bakmadan bir kenarda sallanıyor. Yanakları kırmızı kırmızı. Bombeli hatta. Pürüklü. Ama umrunda değil cildi, elinde içkisiyle sallanırken ve kimseyi takip etmekle uğraşmazken. Ne rahat adam diye düşünüp imreniyorum. Ben böyle olamıyorum. Rahat zaten ilk bana batıyor.

Al işte. Kalın gözlüklü kız başka birilerinin masasında görüyorum. Önce, Vehbi kızı götürmemiş diye bir rahatlıyorum. Sonra bu rahat bana batıveriyor. Ne işime yaradı şimdi bütün bunlar? Oturduğum yerde otursaydım ya kasmadan. Vehbi’yi iki bira alırken yakalıyorum. Ben gelince duruyor ve muhtemelen Meryem için aldığı birayı bana veriyor. Ayaküstü birer yudum alıp gürültüye rağmen konuşmaya çalışıyoruz. Sigaraya başlamaya karar verdiğimi ilan ediyorum ona da. Tiryakiliğin bir duygu olduğunu söylüyorum. Sigarayı bı-

rakmış hiç kimsenin sigara tiryakisi olmaktan çıkmadığını iddia ediyorum. Gerçek bir tiryaki sigara içerken değil, içmediği anda anlaşılır diyorum. Sigarayı bırakmış kişi yaşlandığı için fiziken bu işlerden çekilmiş yaşlı bir adama benzer bile diyorum. Yüzüme bakıyor, gülüyor.

“Sen en son ne zaman seviştin?!” diyor. Kahkahayla! Gene diyaframdan.

“Çok olmadı” diye kompleksli bir yanıt veriyorum hiç düşünmeden.

“Hadi çıkalım” diyor. Meryem’e bana verdiği biranın yerine yeni bir bira almadığımı fark ediyorum. Ne rahat adam bu da! Kafasına göre Meryem’e bira alıyor, beni görüyor bana veriyor. Bu konunun üzerinde hiç durmadan devam ediyor.

Arkadaşlarının, ya da belki de tanışlarının yanında, sessiz sessiz oturup birasını içen kalın gözlüklü kızın yanından geçiyoruz. Sonra da bir kenarda kendi kendine sallanan yazarın. Kaygılarla yaşayan yalnız ben miyim diye sinir oluyorum. Ve işte o anda ateş basıyor: Telifim! Çantayı unuttum gitti. Paralar! Nasıl panikle masaya dönmeye çalışıyorum, nasıl yarıyorum insanları. Düşecektim neredeyse bir an. Düşürecektim.

Telaşla varıyorum masamıza. Meryem gülümsüyor. Çanta bıraktığım yerde sakil sakil duruyor. Hiçbir şey olmamış.

Vehbi elindeki birayı Meryem’in önüne bırakıp tekrar pub’ın içine yöneliyor. Endişeyle arkasından bakakalıyorum. “Nereye?”

“Hep zayıf oldum. Çok zayıf. İncecik. Karaktersiz. Silik. Gölgede. Tedirgin. Takipte. Bilemez. Sessizce sınırlı. Hep arkadan geldim. İkinci. Gümüş madalya. Aynı bugünkü gibi.”

Postmodern Bir Kız Sevdim ile başlayan serüveninde edebiyatımızda özgün bir yer edinen Süreyya Evren, *Hiç Kimseyi İlgilendirmeyen Kişisel Bir Felaket*'te “tam da zamanımızın kahramanı” denilebilecek Sinan'ın peşine takıyor bizi.

Sinan hem sempatik hem itici, hem zayıf hem güçlü, hem hırslı hem kaybetmeye eğilimli. Hem sevmek sevilmeğe istiyor hem de anında yok ediyor bütün aşk ihtimallerini. Bu topraklarda çok iyi tanıdığımız “annelerinin oğulları”ndan biri. Beyoğlu'ndan Yeni Delhi'ye uzanan, İskandinavya'dan Balkanlardan geçen, arada Ankara'ya da uğrayan Sinan'ın hikâyesi Kadıköy sahillerinde bitiyor.

Felaket, evet. Ama kişisel bir felaket. Herkesin kendi felaketine adanmış bir roman.

“Selam Sinan. Nasılsın?”